

Referat

Møte nr 2 mellom Frosta kommune, Levanger kommune og Verdal kommune om forhandlinger om intensjonsavtale om kommunesammenslutning

Til stede:

Frosta kommune: Trine Haug (møteleder), Stig Morten Skjæran, Johan Petter Skogseth

Levanger kommune: Robert Svarva, Alf Magnar Reberg og Ina Kollerud Pedersen

Verdal kommune: Bjørn Iversen, Silje Sjøvold og Marit Vold

Dessuten møtte: rådmennene Arne Ketil Auran, Frosta kommune, Jostein Grimstad, Verdal kommune og Ola Stene, Levanger kommune.

Arbeidstakerrepresentanter, observatører med talerett: Tove Randi Olsen (Levanger), Janne Eriksen (Frosta), Lise Heggdal (Verdal).

Innherred samkommune: Anne Grete Wold, referent (sammen med A.K. Auran).

Fra Distriktssenteret: Geir Almlid og Stine Utler.

Trine Haug innledet møtet med å ønske velkommen til Frosta, før dagsorden ble satt.

1. Erfaringer fra prosesser med framforhandling av intensjonsavtaler og erfaringer med innhold i avtalene v/Geir Almlid www.distriktssenteret.no.

Presentasjon er vedlagt, og ble gjennomgått med følgende hovedinnhold:

En god prosess krever...

- Tidlige avklaringer
- Gjensidig tillit og forståelse, bli enig om noen grunnverdier
- Raushet
- Likeverdighet
- Kan være krevende med ulikt utgangspunkt, flere alternativer og mulige utganger
- Ordførerne (og rådmennene) er svært sentrale

Forankring og involvering

- Øvrige folkevalgte, formannskapet jevnlig – ikke glem kommunestyret
- De ansatte, direkte berørt + førstehåndskunnskap.
- Innbyggerne, i alle faser. Åpenhet viktig (innkallinger, referater, dokumenter mv.).
- Lokal presse

Innholdet

- Må være spesifikt for Frosta, Levanger og Verdal
- Avklare flest mulig av de viktige spørsmålene for innbyggerne
- Noe kan også vente (kommuneblomst, kommunevåpen?)
- Detaljene betyr noe
- Ikke for tung og omfattende
- Må være realistisk – ikke for tung å selge
- Å synliggjøre pro/kontra en styrke
- Målsettinger, evt. visjon, se framover og samtidig være konkret nok
- Tjenester, viktigst for folk: barnehage, skole og omsorg. Tydeliggjøring av dette.

- Balanse sentrum/periferi
- Kommunesenter + bruk av tidligere kommunesentre
- Flersentermodell?
- Inntekter til enkelte deler av kommunen?
- Styrket samfunnsutvikling
- Synliggjøre økonomiske fordeler (men ikke gjør til hovedpoeng)?

De ansatte

- Vanlig med «garanti» mot oppsigelse. Hva innebærer dette?
- Overtallighet løses ved naturlig avgang
- Ikke uvanlig å miste folk i sammenslåingsperioden
- Få fram viktigheten av de ansatte
- Avtale om reisetid?

Oppsummert

- Skap noe nytt – en gylden mulighet
- Tenk innovasjon
- Samhandling med Nord universitet?

For øvrig: Det finnes gode eksempler og erfaringer fra folkeavstemninger (se lenker i vedlagte presentasjon).

2. Konkretisering av innhold i intensjonsavtalen – rådmann Jostein Grimstad innledet

Grimstad presiserer at det fra nå i første rekke handler om politiske prosesser og politisk lederskap. Viktig at intensjonsavtalen blir «eid» av de folkevalgte, og at administrasjonen er tilretteleggere og medspillere underveis.

Involvering er diskutert administrativt, både ift. politiske organer og mot innbyggerne. Ønske og mulighet for å samle alle tre kommunestyre? Rådmennene/administrasjonen får et særskilt ansvar for å involvere de ansatte.

I første omgang er det viktig å bli enige om ambisjonsnivået for intensjonsavtalen, og hvor forpliktende innholdet skal være. Hva er viktigst for de enkelte kommunene å få med i intensjonsavtalen, og hvordan kommer vi dit? Denne diskusjonen er referert nedenfor.

3. Innspill og diskusjon knyttet til inngangen i forhandlingene og forhandlingstekniske utfordringer

Det ble stilt spørsmål knyttet til viljen til reelle forhandlinger, og hvordan den politiske ledelsen skal stå bak en evt. framforhandlet intensjonsavtale.

Det ble avklart at det fra alle tre kommuner er vilje til reelle forhandlinger. Frosta er likevel åpen på at det må tas et valg underveis om hvilken retning kommunen går.

Fra Verdal sin side ble det presisert at det skal legges et seriøst arbeid i en intensjonsavtale, for å vurdere et konkret alternativ til å stå alene. Det vil være svært avgjørende for Verdal hvilken intensjonsavtale man kommer fram til, som er konkret nok.

Det er enighet om at forhandlingsutvalget bør komme fram til en avtale som er så god at alle sammen kan anbefale den og stå bak den i tiden fram mot folkeavstemning.

Forhandlingstekniske utfordringer

Frosta sin rolle i forhandlingene kan være krevende for de to andre kommunene. Det er p.t. usikkert om en intensjonsavtale vil omfatte 3 eller 2 kommuner. Tyngdepunktet i kommunene vil være ulik alt etter hvilke konstellasjon man lander på. Bør dette avklares av forhandlingsutvalget? Jo tidligere Frosta avklarer sin situasjon, jo enklere vil det være for Levanger og Verdal. Om man er 2 eller 3 kommuner vil påvirke innholdet i forhandlingene. Frosta forteller at de har hatt, og fortsatt skal ha, møter med Stjørdal. Holder på med en grovplan til intensjonsavtale til 29. februar, og håper på at avklaringer blir gjort så fort som mulig i etterkant av dette.

4. Hvilket omfang og hvilket innhold skal intensjonsavtalen ha? Diskusjon rundt bordet

Det var enighet i forhandlingene at intensjonsavtalen skal være så detaljert som det utsendte utkastet legger opp til. Det vil være viktig å beskrive konkrete målsettinger, og å være så konkret som mulig innenfor de ulike temaene/tjenestene som utkastet legger opp til.

Det vil være viktig å balansere muligheter og trusler i en ny kommune, slik Almlid ga innspill på.

Viktig også å være så konkret i en intensjonsavtale at man får besvart de spørsmålene som innbyggerne måtte ha. En sammenslåing må synliggjøre at det vil gi mer for innbyggerne enn et «null-alternativ».

Diskusjonen som gikk rundt bordet er i det følgende delt opp i temaer:

En ny kommune som en betydelig regional utviklingsaktør

- Det er viktig å synliggjøre målsettingen med at en ny og større kommune skal være en betydelig regional aktør og vanskelig å overse for omverdenen, og ambisjonsnivået knyttet til dette. Samhandling med FOU-miljøet i Trondheim bør synliggjøres.
- Avtalen må være så detaljert som utkastet, og vi skal tilstrebe konkrete mål, både knyttet til landbruk og samferdsel. Ambisjoner om å utgjøre en større forskjell ift. omverdenen. Synliggjøre at dette blir bra for innbyggerne.
- Rollen som landets største landbrukskommune må tydeliggjøres.
- Betydningen av kultur- og festivalnæringen bør synliggjøres.

- Den nye kommunen skal være et betydelig tyngdepunkt, noe næringslivet er opptatt av. Grunnen til at kommunesammenslåing i det hele tatt er interessant, er at tjenestene skal bli bedre for alle innbyggerne.
- Satsing på jernbane, E6, FV61, bredbåndsdekning og annen samferdsel vil være viktig å tydeliggjøre.
- Utviklingskrafta i hele den nye kommunen må synliggjøres. Noen utviklingsmidler fra engangstilskuddene kan øremerkes til spesifikke prosjekter. Konkretisering av dette bør stå i en intensjonsavtale. Å sikre den lokale tilhørigheten ute i grendene vil være viktig.
- Utviklingskraft, næringsliv og frivillighet: Frosta kommune har vært en viktig del av utviklingskrafta i det lokale næringslivet, bl.a. som koordinerende ledd. Har bl.a. praksis for å forskuttere tippemidler.
- Felles arealbruk og arealplan må stå sentralt.
- Vi må ha ambisjoner på vegne av hele næringslivet, også f.eks. pilgrimsleia og turistnæringen.

Infrastruktur og kommunikasjon

- Vi skal få til noe sammen, er det viktig å prioritere strekninger som binder «gammelkommunene» sammen.
- Forbedrede transportårer til et nytt kommunesenter vil bety mye for opplevd distanse/nærhet for Frosta sin del.
- Både digital og fysisk infrastruktur er viktig.
- Bredbånd og mobilnett er av stor betydning for innbyggerne i Verdal.

Tjenestestruktur og tjenesteutvikling i den nye kommunen

- Tjenestetilbudet til innbyggerne er viktigst å få konkretisert.
- Det er ønskelig at tjenestene beskrives, spesielt knyttet til institusjoner og hjemmetjenester.
- For Frosta er skole, arealforvaltning og vei viktig, samt kort vei til tjenestene (tjenester der man bor). Sikring av arbeidsplasser i Frosta vil være viktig.
- Å verne skolestrukturen for lang tid framover er krevende. Den skal samtidig være faglig forsvarlig. Samtidig er Frosta tydelig på at skolen må få bestå – også ungdomstrinnet.
- Frosta vil bli perifer i en ny kommune. Desentraliserte tjenester innenfor helse og omsorg blir derfor viktig. Ser samtidig at man er nødt til å samarbeide/sentralisere andre fagtjenester.
- Den nye kommunen kan få mer slagkraft til å ta vare på distriktene. Muligheter for sterkere fagmiljø. Må være raus, kommunale arbeidsplasser i alle deler av kommunen er viktig å tilstrebe. Noe vil vi ikke klare å lande i løpet av våren, f.eks. avtaler med ansatte. Dette må tas i etterkant.
- Innbyggerne skal få bedre tjenester i framtida enn om man vil få hvis man står alene. Spørsmålet er i forhold til hva – en ligning med mange ukjente. Detaljeringsgraden krevende, kan fort gå seg bort i detaljer
- En flersenter-modell, med spesialisering av tjenester, kan være en mulighet ift. å avhjelpe diskusjonen om kommunesenter-struktur.
- Mange som betjener Frosta sine innbyggere sitter på Stjørdal i dag. Dette må legges i potten når arbeidsplasser skal fordeles.

Lokaldemokratisk struktur

- Lokaldemokratiet må vektes opp i avtalen.
- Vi må diskutere hvordan den politiske organiseringen skal være, og vi må ta på alvor at det blir endringer i politisk organisering og nærhet til politiske beslutninger. Møtesteder må diskuteres. Rullering på f-skap og komiteer?
- Kommunedelsutvalg er bra, men må få myndighet. Viktig å få forankring hos de andre folkevalgte og hos alle innbyggerne for å få til gode prosesser.

Navn, kommuneblomst m.v. er av underordnet betydning, og bør ikke få for stort rom i forhandlingene.

Vi må bestemme oss for når felles k-styre skal avholdes, og hva et slikt møte skal inneholde. Det advares mot å skynde seg for fort. Samtidig er tiden knapp, og det vil være viktig å få involvert kommunestyrene før forhandlingene nærmer seg slutten.

5. Felles medie- og kommunikasjonsstrategi

- Man bør enes om en mediestrategi og omtale av prosessen. Det er opp til oss i fellesskap å lete etter mulighetene og/eller løfte fram utfordringene.
- Utarbeide en brosjyre nå der vi sier noe om hva som skal bestå, og hvordan organiseringen skal være?

6. Aksjoner fram til neste forhandlingsmøte (01.03.2016 Kl 09.00 på Verdal)

- Allerede avtalte møter er 1. mars og 14. mars. 1. mars blir et heldagsmøte (Verdal).
- Mulig felles kommunestyremøte: onsdag 16. mars i forbindelse med k-styremøte i Levanger.
- Det er ikke ønske om felles innbyggerundersøkelse. Ønskelig med felles brosjyre til alle husstander i to omganger.

Oppdrag for administrasjonen til neste møte:

- Det er behov for et konkret diskusjonsgrunnlag. Forhandlingsdelegasjonen ønsker derfor å bli utfordret på konkrete innspill i utkast til en intensjonsavtale. Signalene fra møtet i dag innarbeides i konkretisering av forslag til intensjonsavtaler.
- Fordeling av arbeidsplasser/tjenestetilbud mellom kommuner. Nære tjenester og samlede tjenester. Forslag til matrise på fordeling utarbeides.
- Utkast til intensjonsavtale blir oversendt i løpet av uke 8.
- Forslag til brosjyre legges fram på neste møte.
- Interaktiv felles web-side eller lignende gis tilslutning. Administrasjonen arbeider videre med dette.